

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 61 PŽ-3637/2021-3

8023_1225

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca, Maria Vukelića, predsjednika vijeća, Ivane Mlinarić, suca izvjestitelja i Branke Šabarić Zovko, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja UNICREDIT LEASING CROATIA d.o.o., OIB 18736141210, Zagreb, Samoborska cesta 145, koga zastupa punomoćnik Mladen Čorić, odvjetnik u Zagrebu, protiv tuženika ADRIA ČELIK d.o.o. za proizvodnju i usluge u stečaju, OIB 34606600284, Cesta dr. Franje Tuđmana 78, 21212 Kaštel Sućurac, koga zastupa punomoćnik Marina Krka, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Krka & Krka d.o.o. u Splitu, radi utvrđenja osporene tražbine u iznosu od 884.604,21 kn, odlučujući o tuženikovoju žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-706/2020-7 od 13. svibnja 2021., u sjednici vijeća održanoj 1. rujna 2021.

presudio je

I. Odbija se tuženikova žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-706/2020-7 od 13. svibnja 2021. u točki I. izreke i u dijelu točke III. izreke kojim je tuženik obavezan na naknadu troškova u iznosu od 139.738,75 kn.

II. Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-706/2020-7 od 13. svibnja 2021. u dijelu točke III. izreke kojim je tuženik obavezan na isplatu zakonskih zateznih kamata na troškove u iznosu od 139.738,75 kn i sudi:

Nalaže se tuženiku platiti tužitelju zakonske zatezne kamate na troškove u iznosu od 139.738,75 kn (stotridesetdevettisućasedamstotridesetosam kuna i sedamdesetpet lipa) koje teku od 13. svibnja 2021. do 30. lipnja 2021. po stopi od 7,75%, te od 1. srpnja 2021. do isplate po stopi od 7,61%, a u slučaju promjene stope zateznih kamata prema stopi koja se za svako polugodište određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za pet postotnih poena, u roku osam dana.

Obrazloženje

1. Presudom Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-706/2020-7 od 13. svibnja 2021. utvrđena je osnovanom tužiteljeva tražbina osporena u drugom višem isplatnom redu pod brojem 57. u iznosu od 878.413,37 kn, te je utvrđeno da se ta tražbina smatra utvrđenom i priznatom u stečajnom postupku koji se vodi pred prvostupanjskim sudom pod brojem St-45/15 (točka I. izreke), odbijen je tužbeni zahtjev za utvrđenje osnovanom tužiteljeve tražbine osporene u drugom višem isplatnom redu pod brojem 57. u iznosu od 6.190,84 kn, u stečajnom postupku koji se vodi pred prvostupanjskim sudom pod brojem St-45/15 (točka II. izreke), tuženik je obvezan na naknadu parničnog troška u iznosu od 139.738,75 kn sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od presuđenja do isplate, dok je odbijen tužiteljev zahtjev za naknadu troška u iznosu od 6.000,00 kn (točka III. izreke).

2. Tuženik je podnio žalbu iz čijeg sadržaja proizlazi kako pobija navedenu presudu u dijelu u kome nije uspio u sporu (točka I. izreke i dio točke III. izreke kojim je obvezan na naknadu troškova u iznosu od 139.738,75 kn sa zakonskom zateznom kamatom) zbog svih zakonom predviđenih razloga s prijedlogom da se u tom dijelu ona preinači i odbije tužbeni zahtjev, podredno ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, uz naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 23.015,63 kn.

3. Odgovor na žalbu nije podnesen.

4. Žalba je djelomično osnovana.

5. Presuda je u pobijanom dijelu ispitana na temelju odredaba članka 365. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 89/14; dalje: ZPP) u granicama žalbenih razloga te pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i pravilnu primjenu materijalnog prava.

6. Tužbeni zahtjev o kome je odlučeno pobijanim dijelom presude odnosi se na utvrđenje tužiteljeve tražbine u iznosu od 878.413,37 kn kao tražbine drugog višeg isplatnog reda po osnovi Ugovora o financijskom leasingu br. 40467/13 od 7. veljače 2013., br. 40468/13 od 7. veljače 2013., br. 40469/13 od 7. veljače 2013., br. 40470/13 od 7. veljače 2013. i br. 41885/13 od 22. svibnja 2013. (dalje: Ugovori).

7. Iz spisa i obrazloženja pobijane presude proizlaze nespornim sljedeće činjenice:

- postojanja pravnog odnosa između parničnih stranaka na temelju Ugovora sklopljenih između tužitelja kao davatelja leasinga i tuženika kao primatelja leasinga, čiji su sastavni dio tužiteljevi Opći uvjeti ugovora o financijskom leasingu (dalje: Opći uvjeti);

- da je nad tuženikom otvoren stečajni postupak rješenjem prvostupanjskog suda poslovni broj St-45/15 od 18. veljače 2016.;

- da je tužitelj prijavio tražbinu u stečajnom postupku nad tuženikom u iznosu od 3.996.636,93 kn;

- da je rješenjem prvostupanjskog suda poslovni broj St-45/15 od 18. veljače 2016. tužiteljeva tražbina utvrđena u iznosu od 926.634,34 kn, dok je osporena u iznosu od 3.070.002,59 kn, kao tražbina drugog višeg isplatnog reda, a tužitelj je upućen na parnicu;

- da je tužitelj pravovremeno pokrenuo ovu parnicu radi utvrđenja dijela osporene tražbine u iznosu od 884.604,21 kn;

- da je tužitelj raskinuo predmetne Ugovore putem Obavijesti od 7. srpnja 2015. koju je tuženik primio 14. srpnja 2015. jer tuženik nije uredno ispunjavao svoje ugovorne obveze;

- da je 28. srpnja 2015. tužitelj posredstvom društva Proxima Centauri d.o.o. preuzeo objekte leasinga;

- da je tijekom prosinca 2015. i siječnja 2016. tužitelj prodao objekte leasinga;

- da su objekti leasinga prodani za ukupan iznos od 310.000,00 EUR-a.

8. Sastavni dio Ugovora su i Opći uvjeti, a potpisom Ugovora tuženik je potvrdio da su mu ti uvjeti bili poznati u trenutku sklapanja Ugovora, koju činjenicu žalitelj niti ne dovodi u pitanje, zbog čega ga, u skladu s odredbom članka 295. stavka 5. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08 i 125/11; dalje: ZOO), oni obvezuju. Žalitelj se neosnovano poziva na ništetnost odredaba članka 12. Općih uvjeta o prijevremenom raskidu ugovora o leasingu u smislu odredbe članka 296. stavka 1. ZOO-a. Tom je odredbom propisano da su ništetne odredbe općih uvjeta koje, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, prouzroče očiglednu neravnopravnost u pravima i obvezama strana na štetu suugovaratelja sastavljajući ili ugrožavaju postizanje svrhe sklopljenog ugovora, čak i ako su opći uvjeti koji ih sadrže odobreni od nadležnog tijela. Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na one odredbe općih uvjeta ugovora čiji je sadržaj preuzet iz važećih propisa ili se prije sklapanja ugovora o njima pojedinačno pregovaralo, a druga je strana pritom mogla utjecati na njihov sadržaj te na odredbe o predmetu i cijeni ugovora ako su jasne, razumljive i lako uočljive (članak 296. stavak 3. ZOO-a).

9. Člankom 12.1. Općih uvjeta je propisano da tužitelj kao davatelj leasinga može u svako doba, s trenutačnim učinkom, jednostrano, raskinuti ugovor o leasingu pismenom obaviješću upućenom tuženiku kao primatelju leasinga ukoliko, između ostalog, tuženik kao primatelj leasinga kasni s plaćanjem dvije uzastopne leasing rate, kao u konkretnom slučaju. U slučaju prijevremenog raskida ugovora davatelj leasinga ima pravo obračunati sve dospjele i nedospjele leasing rate (članak 12.3. Općih uvjeta). Tako obračunatom iznosu dodaju se još troškovi (sudski, izvansudski, odvjetnički i slično), davanja i porezi vezano za raskid ugovora, povrat objekta leasinga, osiguranja, procjene, transport, servis, čuvanje i prodaju, uključujući i sve dodatne troškove. Do visine ovih prava primatelju leasinga se obračunava prihod od prodaje objekta leasinga pri čemu se uzima u obzir stanje objekta leasinga te eventualna odšteta od osiguranja u trenutku kada davatelj leasinga primi iznos u valuti (članak 12.4. Općih uvjeta).

10. U bitnome sadržajno identične odredbe sadržane su u članku 45. Zakona o leasingu („Narodne novine“ broj 135/06; dalje: ZL). Tako je odredbom članka 45.

stavka 1. ZL-a propisano da ako je primatelj leasinga dva uzastopna roka u zakašnjenju s plaćanjem naknade, davatelj leasinga može raskinuti ugovor o leasingu i ima pravo na iznos dužne naknade i ostale tražbine iz ugovora o leasingu. Osim toga, prema odredbi članka 45. stavka 3. ZL-a, ako raskine ugovor, davatelj leasinga ima pravo oduzeti objekt leasinga od primatelja leasinga.

11. Dakle, i u skladu s citiranim odredbama Zakona o leasingu, koje su u bitnome sadržajno preuzete i u citiranim Općim uvjetima, u slučaju prijevremenog raskida Ugovora, tužitelj kao davatelj leasinga ima pravo oduzeti objekte leasinga od tuženika kao primatelja leasinga, ali i pravo na iznos dužne naknade i ostale tražbine iz Ugovora. Stoga, kao što je ovaj sud već naveo u rješenju poslovni broj PŽ-6507/2017-3 od 21. listopada 2020. kojim je ukinuta presuda prvostupanjskog suda poslovni broj P-149/2016 od 14. rujna 2017. i predmet je vraćen tom sudu na ponovno suđenje, činjenica što je tuženik predao tužitelju objekte leasinga koje je tužitelj prodao po nižoj cijeni od procijenjene sama po sebi ne znači da je tuženik stavljen u neravnopravni položaj s tužiteljem jer bi, kao što to navodi žalitelj, u slučaju da je tužitelj ostavio objekte leasinga tuženiku, tuženik mogao prodati te objekte po tržišnoj cijeni, koju činjenicu žalitelj ničim niti ne dokazuje, pa ne bi postojala nikakva tražbina tužitelja prema tuženiku. To i iz razloga što se u konkretnom slučaju radi o financijskom leasingu koji predstavlja pravni posao u kojem primatelj leasinga u razdoblju korištenja objekta leasinga plaća davatelju leasinga naknadu koja uzima u obzir cjelokupnu vrijednost objekta leasinga, snosi troškove amortizacije tog objekta leasinga i opcijom kupnje može steći pravo vlasništva nad tim objektom leasinga po određenoj cijeni koja je u trenutku izvršenja te opcije manja od stvarne vrijednosti objekta leasinga u tom trenutku (članak 5. stavak 3. ZL-a). Dakle, na temelju Ugovora tuženik je bio samo korisnik objekata leasinga koji je uslijed raskida Ugovora bio dužan tužitelju kao vlasniku vratiti objekte leasinga.

12. Budući da se, u skladu s odredbom članka 12.4. Općih uvjeta, primatelju leasinga obračunava prihod od prodaje objekta leasinga, a ne od procjene objekta leasinga, žalitelj neosnovano ističe kako je ukupan dug tuženika prema tužitelju po predmetnim Ugovorima trebalo utvrditi prema procijenjenoj vrijednosti objekta leasinga, a ne prema njihovoj stvarnoj (prodajnoj) vrijednosti. To i iz razloga što upravo stvarna (prodajna) vrijednost predstavlja stvarni iznos koji je tužitelju kao davatelju leasinga i vlasniku objekata leasinga u konkretnom slučaju plaćen za objekte leasinga i jedino je iz tog iznosa tužitelj podmirio i mogao podmiriti svoje tražbine po Ugovorima.

13. Uzevši u obzir navedeno, prvostupanjski sud je, suprotno žalbenim navodima, u odluci o glavnoj stvari na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio materijalno prava kada je prihvatio tužbeni zahtjev.

14. Prvostupanjski sud je pravilnom primjenom odredbe članka 154. stavka 5. ZPP-a („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 i 70/19) obvezao tuženika na naknadu troškova tužitelju čija visina je pravilno određena, što žalitelj niti ne dovodi u pitanje. Osim toga, na pravilno određene troškove prvostupanjski sud je pravilno priznao tužitelju i zakonske zatezne kamate koje teku od dana donošenja

prvostupanjske presude (članak 30. stavak 2. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17 i 131/20) do isplate.

15. Međutim, prvostupanjski sud je propustio odrediti stopu zateznih kamata koje je tuženik dužan platiti na troškove zbog čega je u tom dijelu pobijana presuda zahvaćena bitnom povredom odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. ZPP-a. Unatoč navedenoj bitnoj povredi, u konkretnom slučaju su ispunjeni uvjeti za donošenje odluke u skladu s odredbama članka 373.a ZPP-a. Naime, iz spisa i obrazloženja pobijane presude u bitnome proizlazi da se u konkretnom slučaju radi o pravnom odnosu iz trgovačkog ugovora. Zbog toga se, pravilnom primjenom odredaba članka 29. stavka 2. ZOO-a („Narodne novine“ broj 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15), zatezna kamata na troškove kao sporednu tražbinu koja prati glavnu tražbinu, određuje po stopi propisanoj za odnose iz trgovačkih ugovora.

16. Uzevši u obzir navedeno, tuženik svojim žalbenim navodima nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost pobijanog dijela presude navedenog u točki I. izreke ove presude. Zbog toga je u odnosu na taj dio valjalo, na temelju odredbe članka 368. stavka 1. ZPP-a, odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi pobijanu presudu, dok je na temelju odredaba članka 373.a ZPP-a valjalo preinačiti presudu u pobijanom dijelu navedenom u točki II. izreke ove presude.

17. Tuženik nije uspio u ovom žalbenom postupku u odnosu na odluku o glavnoj stvari zbog čega nema pravo na naknadu troškova toga postupka u iznosu od 23.015,63 kn (članak 154. stavak 1. u vezi s člankom 166. stavkom 1. ZPP-a).

Zagreb, 1. rujna 2021.

Predsjednik vijeća
Mario Vukelić

Dokument je elektronički potpisan:

MARIO VUKELIĆ

Vrijeme potpisivanja:

15-09-2021

22:22:29

DN:

C=HR

O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2.5.4.97-#130D4852393733439333636353139

L=ZAGREB

S=VUKELIĆ

G=MARIO

DN=MARIO VUKELIĆ

